

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

701160

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

i den videnskabelige Realskole i Aarhhus

den 24—29de Juli 1850.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Gramen

i den videnskabelige Realskole i Aarhus

den 24—29de Juli 1850,

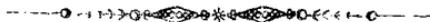
indeholdende

Esterretninger om Skolen

for Året 1849 og 1850,

af

H. C. Nielsen,
Skolens Rector.

Aarhus.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

A. Ærersforfatning.

a) Klasseinddeling, Fag- og Timefordeling.

Paa Grund af Forholdene maatte jeg under 13de Mai f. A. indgaae til Ministeriet for Kirke- og Underviisnings- væsenet med nedenstaende, Klasseinddelingen vedkommende, underdanige Forslag:

„I Anledning af at Omstændighederne synes for Ti- den at gjøre en Indskrænkning med Hensyn til den viden- stabelige Realskole nødvendig, skal jeg tillade mig at frem- komme med følgende underdanige Forslag:

1) Realskolens nærværende 1ste og 2den Klasse gaae som saadanne ind, og Skolen faaer 6 (Real-) Klasser, saa at den nuværende 3die Klasse bliver 1ste, 4de bliver 2den o. s. fr. til 6te, som bliver øverste Klasse.

2) Ifstedsfor disse to bortfaldne Klasser oprettes en *Forberedelsesklasse* med to Partier, i hvilken deels nuværende første Klasses Disciple saae Plads, og deels de Individer optages, der ere blevne indmeldte til Skolens hidtilværende 1ste og 2den Klasse. — — Denne *Forberedelsesklasse* vil, hvis det skulde findes betimeligt, kunne bortfalde om to Aar."

Herpaa erholdtes fra Ministeriet følgende Meddelelse under 23de Juni s. A., der imidlertid, paa Grund af den sjældelige Occupation, først langt senere kom til min Kundskab:

„I Anledning af Hr. Rectorens i Skrivelse af 13de f. M. indgivne Forslag til en Indstrenkning af Klassen-tallet i den videnskabelige Realskole i Aarhus, meldes her ved tjenstligen, at Ministeriet med Hr. Rectoren er enigt i at ansee det efter Omstændighederne rigtigt at lade Sko-lens tvende nederste Klasser, nemlig den 1ste og 2den Klasse, gaae ind, medens man derimod — da Benyttelsen af disse to Klasser i den senere Tid har været saa ringe og, saa vidt vides, kun fra Aar-huus, og paa den anden Side Undervisningen i Byens højere Borgerskole er bragt paa det Stand-punkt, at Disciplene fra den i deres 10de Aar maae antages at kunne overgaae umiddelbart til Realstolen, efterat dennes tvende nederste Klasser ere inddragne — ikke har funnet sikkere Nodvendigheden af eller finde tilstrække-
lig Anledning til at oprette den af Dem ifstedsfor de bort-faldende Klasser foreslaede *Forberedelsesklasse*.

Forinden imidlertid i saa Henseende endelig Bestem-

melle tages, maa Ministeriet onspe sig af Hr. Rectoren meddeelt nærmere Oplysning om, hvor mange Disciple, deels indenbyes og deels udenbyes, der for Øjeblikket ere og i de sidste fem Aar have været i Realskolens twende nederste Klasser, samt i Forbindelse hermed Deres yderligere Ytringer om Sagen i det Hele."

Efterkomende dette Paalæg indsendte jeg, under 31te Juli f. A., nedenansorte underdanige Skrivelse:

„I Skrivelse af 23de f. M., hvilken imidlertid, paa Grund af Aarhuus's Besættelse af sjældelige Tropper, ikke er kommen mig tilhørende førend sidstafvigte Onsdag, til meldte Ministeriet mig, at Det er enigt med mig i den Deel af mit underdanig Forslag af 13de Mai sidstleden, der gaaer ud paa at lade Realskolens twende nederste Klasser bortfalde, hvorimod man ikke finder tilstrækkelig Anledning til at oprette den af mig — som Betingelse for Forslagets første Deel — for Øjeblikket nødvendig anse Forberedelseskasse, samt at man forinden endelig Bestemmelse tages, onspe nærmere Oplysning om, 1) hvormange Disciple deels indenbyes og deels udenbyes der for Øjeblikket ere og i de sidste fem Aar have været i Realskolens twende nederste Klasser, samt i Forbindelse hermed 2) yderligere Ytringer om Sagen i det Hele.

Ifølge denne Opfordring skal jeg altsaa tillade mig underdanigt at bemærke:

ad 1. For Øjeblikket o: ved Skoleaarets Ende, er der 15 Disciple i Realskolens 2 nederste Klasser, og af disse ere 6 indenbyes, medens 9 ere udenbyes. Fremdeles har der i de omspurgte Klasser

i Skoleaaret 1843—44	været	13 D.	, af hvilke	10	indb.	og	3	udb.	
i —	1844—45	—	11 D.	,	=	8	—	= 3	—
i —	1845—46	—	16 D.	,	=	10	—	= 6	—
i —	1846—47	—	21 D.	,	=	13	—	= 8	—
i —	1847—48	—	19 D.	,	=	10	—	= 9	—

I Alt . . . 80 D., af hvilke 51 indb. og 29 udb.

Af denne Opgivelse sees, at Antallet af de fra Landet tilsendte Disciple er i bestandigt Stigende for disse Klasser, der dog føges af Elever, der ere i saa ung en Alder, at Forældrene nødig sætte dem i Huset hos Fremmede.

ad 2. Hvad det nu angaaer strax at bortføøre Skolens twende nederste Klasser uden Bidere o: uden at oprette den af mig foreslaade Forberedelsesklasse for mindst eet eller to Aar; da maa det være mig tilladt at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa — Hvad jeg ogsaa har antydet i underdanig Skrivelse af 13de Mai sub Nr. 2 — at Skolen har en 1ste Klasse, hvis Elever i Forening med Oversidderne fra 2den Klasse ville komme til at udgjøre — efter den hidtil gjældende Ordning — Skolens 2den Klasse for Skoleaaret 18⁴⁹/₅₀, og — efter mit Forslag — Forberedelsesklassen, og at denne Klasse allerede nu, da ingen Indmeldte endnu ere optagne, tæller 7 Disciple, der med fuld Ret ere Skolens Disciple og funne gjøre lovligt Krav paa fremdeles at vedblive at være Disciple i den Skole, til hvilken de have betalt Adgang, og hvis Love de ikke have frænset, saa at det formeentlig vilde være saare vilkaarligt handlet, at vise dem bort fra Skolen med den Trost: „I funne gaae hen i Borger-skolen og komme igjen om et Aar!“

Ogsaa med Hensyn til de Forældre, især de udenbyes — og det maa ingenlunde tabes af Syne, at den videnskabelige Realskole ifolge sin oprindelige Bestemmelse

er for hele Jylland, navnlig for „Landesjendomsbesid-dere osv.) og ikke for Aarhuus alene — ogsaa med Hensyn til de Forældre, som nu ville have deres Børn optagne i Skolen efter dennes ved Anordning bestemte hidtilsværrende Beskaffenhed, bør formeentlig en Forandring ikke pludselig intræde.

Begge disse Hensyn har jeg taget, da jeg i meerbe-meldte Forslag raadede at oprette en Forberedelseskasse med io Partier, til hvis eventuelle ældste Parti det nye Skole-aars 2den Klasse bliver at henvore, medens de yngre Di-sciple, som muligen kunne forlanges optagne, komme til at danne andet Parti, saa at den hele Forberedelseskasse funde — hvis det da maatte findes hensigtsmæssigt — gaae ind ved Slutningen af Skoleaaret 18 $\frac{4}{5}$ %, dersom Ingen kom paa nederste Parti iaaer, eller i modsat Fald 18 $\frac{3}{5}$ %.

Ifølge Ovenstaende bliver det min Pligt, paa det Be-stemteste at inhærere mit Forslag om en Forberedelsesklas-sjes midlertidige Oprettelse, hvis Realskolens 1ste og 2den Klasse skulle bortfalde.

Fremdeles maa jeg tillade mig at bemærke, at Forældre fra Landet, efter min Mening, næppe ville findes tilbøjelige til at sende deres Børn til Aarhuus for at sætte dem i den højere Borgerstole."

Under 14de August næstfølgende meddelettes Sagens Afgjørelse mig i nedenaftrykte Ministerskrivelse:

„Idet Ministeriet fremdeles, overensstemmende med hvad i Dets Skrivelse af 23de Juni sidstleden er ytret, maa ansee det rigtigst, at lade de twende nederste Klasser i Aar-huus Realskole, nemlig 1ste og 2den Klasse, bortfalde uden i disses Sted at oprette nogen Forberedelseskasse, vil Ministeriet imidlertid i Betragtning af hvad af Hr.

Rectoren i Skrivesse af 31te f. M. er oplyst og andraget ikke nægte sit Samtykke til, at begge hine Klasser endnu bibringes deels for de Disciple, der i Øjeblikket ere i 2den Klasse, deels for dem, der allerede nu ere anmeldte til Optagelse i dem, saaledes at Skolens første Klasse bortsfalder, ved Udgangen af Skoleaaret 18 $\frac{4}{5}$ ø, og den 2den Klasse ved Udgangen af Skoleaaret 18 $\frac{5}{6}$ ø, hvorved bemicerkes, at endnu ved Begyndelsen af Skoleaaret 18 $\frac{5}{6}$ ø ville Disciple kunne anmeldes til Optagelse i den nuværende 2den Klasse, som da for dette ene Skoleaar vil blive Skolens 1ste.

Jørvigt haves Intet imod, at Underviisningen i Skoleaaret 18 $\frac{4}{5}$ ø gives samlet for begge Klasser, medens derimod ikke findes Anledning til at forandre Benævnelsen af de forenede Klasser til Forberedelsesklassen *)."

I Overensstemmelse med den i sidstnævnte Skrivesse paabudne Foranstaltung har Skolen altsaa i indeværende Skoleaar endnu (nominelt) haft 1ste og 2den Klasse, men da Underviisningen skulde gives samlet for begge Klasser, er det hele samlede Timeantal mindre end i de foregaaende Aar. Efterfølgende Tabel angiver den approberede Fag- og Timefordeling.

*) Anvendelsen af det her i Skolen nye Navn „Forberedelsesklassen“ vilde ved Benævnelsen selv antyde, at noget Nyt var indført; hvorimod den fortsatte Brug af Navnene 1ste og 2den Klasse ikke antyder Sligt. De øvrige Klassers Navne vilde paa hin Maade strax faaet den nye, bestemte Betydning, hvorimod den sidste Benævnelse vil til næste Aar medføre Forvirring. Zo, ja flere Partier, forekomme ofte i en „Forberedelseskasse“; men at Underviisningen for 1ste og 2den Klasse skulde gives samlet, vilde jeg ikke have foreslaaet.

Udg. Ann.

Fagene.	VIII Klasse.	VII Klasse.	VI Klasse.	V Klasse.	IV Klasse.	III Klasse.	II og I Klasse.	Sum.	Timer.
Dansk	3½	4	4	4	4	6	7	32½	
Tydk.	3½	4	4	4	4	5	4	28½	
Fransk	4	4	3	4	4	5	—	24	
Engelsk.	2	2	2	2	2	—	—	10	
Neligion	2	2	2	2	2	2	2	14	
Historie.	2	3	2	3	2	2	2	16	
Geographi	2	1	2	1	2	2	2	12	
Mathematik og geom. Tegning. .	5	5	6	6	2	—	—	24	
Begning (a)	1	1	1	2	4	4	5	17	
Physik	3	3	2	—	—	—	—	8	
Chemi	2	—	—	—	—	—	—	2	
Naturhistorie. . . .	2	2	2	2	2	2	3	15	
Skrivning (b) . . .	—	1	2	2	4	4	4	16	
Tegning (c)	2	2	2	2	2	2	3	11	
Sang (d)	2	2	2	2	2	2	2	5 (4)	
Gymnastik (e) . .	2	2	2	2	2	2	2	6	
Summa (f)	38	38	38	38	38	38	36	241 (240)	

- a) VIII og VII Klasse have Regnetime sammen.
 b) VII Klasse har sin Skrivetime sammen med VI Klasse.
 c) VIII, VII og VI Klasse nyde fælles Undervisning i Tegning.
 d) Sang ere Disciplene deelte i tre Partier, idet VIII—V Klasse høre til 1ste Parti, IV og III Klasse til 2det, og II og I Klasse til 3die Parti. Hver Discipel faaer to Sangtimer, een til fælles Sang for alle tre Stemmer og een sammen med sit Parti. De ved Skoleaarets Begyndelse optagne Disciple, som ikke tidligere have modtaget nogen Undervisning i Sang, blive

i omtrent et halvt Åar førstilt gjorte bekjendte med de første Grunde i en Extratime (den 3te).

e) Ved Gymnastikunderviisningen udgjøre Disciplene ligeledes tre Partier, af hvilke det ene omfatter VIII—V Klasse, det andet IV og III Klasse og nederste Parti II og I Klasse.

h) Da den ene af VIII Klassens twende Disciple forlod Skolen allerede i October Maaned, blev der — ved at en Time foredeles paa to Tag (f. Ex. paa Arithmetik eller Geometri og Chemi, paa Dansk og Engelsk, Geographi og Engelsh) — truffet et saadant Arrangement, at den tilbageblevne Kun fik 32 Diners Underviisning om Ugen.

*

*

I Skoleaaret 18^½9 har Skolen altsaa endnu 2den Klasse, men ikke fremdeles.

b) De Vensa,

som i indeværende Skoleaar ere gjennemgaaede; ere følgende:

VIII Klasse.

Dansk.

Den danske Litteraturhistorie er efter Thortsens Haandbog gjennemgaaet indtil Holbergs Død; over den følgende Tid er fortære Oversigt meddeelt under Afsbenyttelse af Flors Haandbog. Passende Monsterstykker af de vigtigste Forfattere ere oplæste.

Grundtrækene af den nordiske Mythologi ere meddelede efter Grundtvigs og Winthers Haandbøger.

Hver Uge er leveret en Afhandling over Emner af forskellig Art.

Engelsk.

Af Schillers Wallenstein er læst: Wallensteins Lager og die Picolomini; af J. Engels: Hr. Lorenz Stark, de første 12 Kapitler.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydss
er gjennemgaaet af Flors danske Lærebog (3de Oplag)
S. 373—389 og 362—366.

Grammatikens Formlære repeteret efter Rungs Vejnings-
former; Ordsøjningsslæren gjennemgaaet mundtlig og
indøvet under Læsningen.

Stülsøller (1 Gang om Ugen) efter Lorenzen fra S. 61.
Af og til Øvelse i at oversætte skriftlig ex tempore.

Franst.

Af Borrings Etudes littéraires er læst fra 217 (partie
épistolaire) til Enden af Bogen. Af Album poétique
ere enkelte af Digitene gjennemgaaede.

Af Borrings franske Stülsøller er gjennemgaaet om Præ-
positionerne og Nøgtelserne (10 Nr.)

Af samme Bogs forte Fortællinger ere de 20 første læste.

Af Borrings Grammaire française er af Syntaxen læst fra
de l'emploi du Subjonctif til de l'emploi des temps.

Af Colomba af Prospero Mérimée er læst fra Side 80
til Enden (S. 153).

Af de kortere Fortællinger af Mérimée er læst La Venus
d'Ille og Mattéo Falcone.

En Stüll er freven hver Uge.

Engelsk.

Af Japhet in search of a father er læst fra S. 162 til
Enden af Bogen.

Det Vigtigste af den engelske Syntax er gjennemgaaet efter
Wageners engelske Grammatik.

En Stüll er i Neglen freven hver Uge.

Religion.

Af Pauli Brev til Rømerne ere de 11 første Kapitler gjen-
nemgaaede og de vigtigste Steder lært udenad.

Hele Herslebs større Bibelhistorie er læst, og Balles Lærebog er repeteret.

Historie.

Efter Bohrs Lærebog er læst Middelalderens sidste Periode og den nyere Historie; desuden det Øvrige af Middelalderens Historie repeteret.

Geographie.

Af Bellschovs Lærebog er læst fra Østerrig til Enden.

Mathematik.

Det Vigtigste af Ramus's Plantrigonometri er læst.

Fallesens Arithmetik og Mundts Planimetri ere repeterede og det Meste af hvad der tidligere var oversprunget er læst.

I Almindelighed er en skriftlig Opgave leveret hver Uge.

Negning.

Efter Ursins Negnebog er gjennemgaaet fra Øvelsesexemplar til Selskabsregning.

Naturhistorie.

Af Bramsens og Dreiers fortsattet Lærebog i Zoologi og Botanik er læst forfra til S. 82 (Indledningen, Patte-dyrene, Fuglene og Krybbyrene) og fra S. 138 til 147 (o: Straaledyrene).

Physik.

Af Silfverbergs „Chemist Physik“: Læren om Electromagnetisme og Thermoelectriciteten, samt hele Silfverbergs „mechaniske Physik“.

Chemi.

Af Wöhlers Chemi er læst Pag. 1—90.

VII Klasse.

Dansk.

Den danske Literaturhistorie er gjennemgaaet indtil Holberg's

Dsd. Udvælgte Stykker ere oplæste af de mærkeligste Forfattere indtil Dehleßschläger.

Hver Uge er leveret en Stil, i Almindelighed over historiske Emner.

Tydk.

Af Jürs og Rungs *deutsches Lesebuch* er læst: S. 40—47, 188—199, 270—280, 310—339.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Danskt paa Tydk er, foruden det sidste Afsnit af Jürs og Rungs Materialier, gjennemgaaet Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog S. 90—106.

Af Gramatiken er Formlæren repeteret efter Rungs Bojningsformer; Ordføjningslæren er, forsaaadt Tiden har tilladt det, gjennemgaaet og indøvet under Læsningen og navnlig ved Gjennemgangen af Stilene.

Stiløvelser (1 Gang om Ugen) efter Lorenzen fra S. 41.

Bed given Leslighed Øvelse i at oversætte *ex tempore*.

Ann. Af Klæssens 4 Disciple have de 3 formedelst Konfirmationsundervisningen i mere end den halve Deel af Året kun havt to ugentlige Timer, af hvilke den ene fornemmelig er blevne anvendt til at gjennemgaae Stilene. De to andre Timer ere i samme Tid, for den 4de Discipels Vedkommende, blevne anvendte, deels til at skrive Stil, deels til at læse nogle Kapitler af Engels: Hr. Lorenz Stark.

Franst.

Af Borrings *Etudes littéraires* er læst fra Begyndelsen af Bogen til S. 167.

Af Borrings franske Stiløvelser ere de lige Nr. fra 28 til 62 læste og mundtligen oversatte fra Danskt til Franst.

Af Borrings *Grammaire française* af Syntaxen til „du verbe“.

En Stil er strevet hver Uge.

Engelsk.

Af Japhet in search of a father er læst fra Begyndelsen af Bogen til Side 190.

En Stil er freven hver Uge efter Anchors progressive Øvelser.

Religion.

Af Balles Lærebog er sjette Kapitel læst og tillsigemed alle de øvrige Kapitler repeteret.

Af Herslebs Bibelhistorie er læst fra Jesu Bergprædiken (dog er denne, tillsigemed Jesu Taler i Johannes Evang. 14de, 15de og 16de Kap., læst efter N. Tst.) til Udsgitten over det nye Testamentes Skrifter.

Historie.

Efter Bohrs Lærebog er læst Middelalderens Historie og den nyere indtil afsnittet: Det enevældige Monarchie paa sit Højdepunkt (S. 121).

Geographie.

Af Wesschows Lærebog er læst fra Spanien til de indiske Øer. Matematik.

Af Mundts Planimetri er læst den praktiske Deel og den theoretiske Deel repeteret. Den praktiske Deel er for endel indøvet ved geometrisk Tegning.

Af Fallesen's Arithmetik er læst Pag. 135—46 og fra Pag. 168 til Enden. Det forhen læste er repeteret.

I Almindelighed er en skriftlig Opgave besvaret hver Uge. Regning.

Efter Ursins Negnebog er gjennemgaaet: fra omvendt Reguladetri til Procentregning.

Naturhistorie.

Af Bramsens og Dreiers forfattet Lærebog i Zoologi og Botanik er læst forsra til S. 43 (o: Indledningen og Pattedyrene) og fra S. 148—164 (o: den almindelige Indledning til Planteriget).

Physik.

Efter Silfverbergs „Chemist Physik“: Læren om Electriciteten, Galvanismen, Electromagnetismen og Thermoelectriceten, samt efter samme Forsatters „Mechanist Physik“: Indledningen og om faste Legemers Vægt.

VI Klasse.

Dansk.

Af Holsts prosaiske Læsebog ere følgende Stykker læste og gjennemgaaede: Vesterhavet, Den jydske Hede, Nordens ældste Beboere, Lokes Afskom, Thor og Midgardsormen, Thor henter sin Hammer, Balders Død, Vikingetogenes Oprindelse, Regnar Lodbrog, Ludvig den 14de og hans Tid, Thomas Kingo, Ludvig Holberg, Christian den 2dens Charakteristik, Sufferrørets Historie, Kaffetræets Historie, Altertavlen, Grib det evige Liv, Dueller og Duelllove, Gamle og nye Tider.

Af samme Læsebogs poetiske Deel ere følgende Digte læste og forklarede: De Christines Haab, Flygningen, Englenes Sang, Fædrelandet, Glæde over Danmark, Naar mit Øje er luft.

Hele Bojesens Sproglære er atter gjennemgaaet og repeteret. Hver Uge er leveret en Stiil af forskellig Art.

Jydsk.

Af Jürs og Rungs deutsches Lesebuch er læst S. 10—13, 109—116, 131—159, 192—196, 270—277.

Af Jürs og Rungs Materialier er gjennemgaaet S. 80—103.

Af Grammatiken er Formlæren repeteret efter Rungs Bojnigsformer; af Ordføjningslæren ere alle vigtigere Afsnit mundtlig gjennemgaaede og indspede ved Analyse. Stiiløvelser (i Reglen to Gange om Ugen) deels efter det sidste Afsnit af Materialierne, deels førstilt opgivne.

Franſt.

Af Borring's franſte Lærebog for Mellemklasser er læst fra Side 74 til 128.

Af Borring's franſte Stiiløvelser ere de ulige Nr. fra 23 til 41 læste.

Af franſt Grammatik af Borring er læst af Syntaren om Adjectiver og Pronominer.

En Stiil efter Borring's Stiiløvelser og et Diktat ere skrevne hver Uge.

Et bestemt Antal Gloſer er læst til hver Dag.

Engelsk.

Af Sinnets engelske Lærebog er læst fra Side 94 „the bag of gold“ til Enden af Bogen.

De uregelmæſſige Verber ere lærté.

Et bestemt Antal Gloſer er læst til hver Dag.

Religion.

Af Balles Lærebog er læst 7de og 8de Kapitel, og desuden repeteret de 5 første Kapitler.

Af Herslebs større Bibelhistorie forfra til 3die Afdeling (P. 124: Udsigt over de hellige Skrifter i det gamle Testamente).

Historie.

Af Allens Lærebog er læst fra Enevoldsmagtens Indſærrelſe til Enden, og efter Bohr Middelalderens Historie.

Geographi.

Af Belschovs Lærebog er læst fra Tydfland til Asien.

Mathematik.

Af Mundts Planimetri er læst Pag. 50—114; repeteret Pag. 1—50.

Af Fallesens Arithmetik er læst Pag. 70 96, 101—120, 146—167, repeteret Pag. 1—70.

J Almindelighed er en skriftlig Opgave besvaret hver Uge.

Regning.

Efter Ursins Regnebog er gjennemgaaet Reguladetri i hele Tal og Brof.

Naturhistorie.

Af Bramsens og Dreiers fortfaaet Lærebog i Zoologi og Botanik er læst fra S. 128—163 (o: Bloddyrene og en Deel af den almindelige Indledning til Planteriget.)

Physik.

Efter Silsverbergs „Chemisk Physik“: Læren om Varmen, Magnetismen og Electriciteten.

V K l a s s e.

Dansk.

Af Holsts Lærebog ere følgende Stykker læste og gjennemgaaede: Himmelbjerget, Volbjerg, Nordens ældste Beboere, Lokes Aftom, Thor og Midgardsormen, Thor henter sin Hammer, Knud den Store, Hans Egede, De brasilianske Myrer, Kaffetræets Historie, Hjorterytteren, Før Ballet, Maleren, Venstlab, Hjemvee.

Følgende Digte ere læste udenad og forklarede: Hedelærken til Nattergalen, De Christnes Haab, Vaarpsalme, Ludvig Holberg, Afsked, Gjensyn.

Bojesens Sproglære er igjen læst og repeteret indtil Ordstillingen.

Ugentlig er leveret en Stiil af forskjellig Art.

Tysk.

Af Fr. Nungs Lærebog for de lavere Klasser er læst S. 182—191, 197—209, 213—220; af Jürs og Nungs deutsches Lesebuch für die mittleren und nächstobersten Classen S. 109—116 og 131—159.

Af Jürs og Nungs Materialier er gjennemgaaet S. 35—46 og S. 80—98.

Af Grammatikken er Formlæren repeteret efter Rung's Bojsningsformer; af Ordføjningslæren ere de vigtigere Afsnit gjennemgaaede mundtlig og indøvede ved Analyse. Stiilsvæsser (i Regelen 2 Gange om Ugen) for det meste efter Materialierne.

Franst.

Af Borrings Manuel d'enfants er læst fra Side 107 til Enden af Bogen.

Af Borrings franske Stiilsvæsser er af første Afdeling af Bogen læst om de regelmæssige Verber, de passive Verber, de pronominale Verber og de uregelmæssige Verber. Af anden Afdeling af samme Bog er læst de 13 første ulige Numere.

De uregelmæssige Verber ere læste efter Grammatikken.

Et Diktat er skrevet hver Uge.

En Stiil er skreven hver Uge efter Borrings franske Stiilsvæsser.

Et bestemt Antal Gloser er læst til hver Time.

Engelsk.

Af Sinnetts engelske Lærebog er læst fra S. 94 til 176 (fra S. 123 til 134 er ikke læst).

Et engelsk Diktat er skrevet hver Uge.

Et bestemt Antal Gloser er læst til hveranden Time.

De uregelmæssige Verber ere læste til hveranden Time.

Religion.

Hjerde og femte Kapitel af Balles Lærebog (de tre første Kapitler ere tillige blevne repeterede).

Hele Balslevs Bibelhistorie, med Tilføjelse af endel Fortællinger af det nye Testamente. (Jesu Livelshistorie læst efter Psalmebogen).

Historie.

Efter Bohrs Lærebog er læst Middelalderens Historie og

af Allens Fædrelandshistorie forfra til den oldenborgske Stammes Tronbestigelse.

Geographie.

Af Belschovs Lærebog er læst den almindelige Udsigt over Europa, desuden Danmark, Norge og Sverrig, Rusland, Preussen og Tyskland.

Mathematik.

Af Mundts Planimetri er læst Pag. 1—50.

Af Fallesens Arithmetik er læst Pag. 1—70.

Bogstavregningen er indøvet både ved skriftlige Udarbejdelse hjemme og ved Øvelser paa Skolen.

Regning.

Reguladetri i hele Tal efter strevne Opgaver.

Naturhistorie.

Af Bramsens og Dreiers forfattet Lærebog i Zoologi og Botanik er læst fra S. 93—128 (o: Leddyrene).

IV Klasse.

Dansk.

Af Molbechs danske Lærebog er til Øvelse i Oplæsning, Gjenfortællen og Forklaring læst forfra til Side 130. Udenad er lært af Holsts Smådigte til Udenadslæsning: Bon for Kongen, Dansk Nationalsang, Til Dannebrog, Bennen i Nød, Fjeldspringet, Ridder Kalv, Hr. Zinklar, Cort Adeler, Hroar og Helge.

Af Bojesens forfattede danske Sproglære er Alt læst indtil Ordstillingsslæren. Streng methodisk Analyse er idelig øvet, idet Disciplene til hver Time have et mindre Pensum til fuldstændig Analyse hjemme og et større til deri at udfinde Sætningernes gjensidige Forhold.

Fire Stile og eet Diktat ere leverede om Ugen; Gjenstan-

den for de første har været Oversættelse fra Tysk og Fransk, samt Gengivelse af en Fortælling.

Tysk.

Af Fr. Rungs Læsebog for de lavere Klasser er læst: S. 111—152, 155—158 og 182—191.

Af Jürs og Rungs Materialier er gjennemgaaet S. 25—31 og S. 80—96.

Af Grammatiken er Formlæren deels repeteret deels læst for første Gang efter Rungs Bojningsformer; af Ordfojningslæren ere de vigtigste Regler mundtlig gjenemgaaede og indøvede ved Analyse og Stiilskrivningen. Stiiløvelser (i Reglen to Gange om Ugen) efter Materialeerne.

Fransk.

Af Borrings Manuel d'enfants er læst fra S. 37 til 107.

Af Borrings franske Stiiløvelser ere læste den første Afdelings 42 første Numere.

Af Borrings franske Grammatik er læst: Fleertalsdannelsen, Kjønsdannelsen, Talordene, Pronominerne og de regelmæssige Verber.

Et Diktat er skrevet hver Uge.

Stiil er skrevet efter det næste af Borrings Stiiløvelser.

Et bestemt Antal Gloser er læst til hver Dag.

Engelsk.

Af Mariboes engelske Læsebog er læst Historien om „den lille Hans“. De 7 føre Sider ere lært udenad.

Et Diktat er skrevet hver Uge.

Religion.

De 3 første Kapitler af Balles Lærebog, og hele Balslevs Bibelhistorie; af det nye Testamente ere adskillige Fortællinger tilføiede. Jesu Lidelseshistorie er læst efter Psalmebogen.

Historie.

Efter Bohrs Lærebog Oldtidens Historie indtil Keiser-perioden.

Geographi.

Af Belschovs Lærebog forfra til Tydfland.

Geometrisk Tegning.

De første 11 Tavler af Ursins og Hetsch's geometriske Tegnelære ere gjennemgaaede.

Regning.

De fire Regningsarter med Brok efter frevne Opgaver.

Naturhistorie.

Af Bramsens og Dreiers forfattet Lærebog i Zoologi og Botanik er læst forfra til Side 43 (ø: Indledningen og Pattedyrene).

III Klasse.

Dansk.

Af Molbechs danske Lærebog er til Øvelse i Oplæsning, Gjenfortællingen og Forklaring gjennemgaaet forfra til Side 215.

Af Holsts Smaadigte til Udenadslæsen ere lært følgende Stykker: Bon for Kongen, Dansk Nationalsang, Til Dannebroge, Jædedrenge, Matrosen, Den nye Sproste, Den indespærrede Sisgen, Vennen i Nød, De to Ubefatte og Nodden, Katten med Bjælderne, Fjeldspringet, Herr Zinciar, Cort Adeler og Hroar og Helge.

Af Bojesens forfattede danske Sproglære er lært de størstilte Stykker indtil „Ordstillingen“, efterat Disciplene først ved mundlig Anvisning have lært at kjende og erkjende Sætningen og dens Dele. Ved idelig Analyseren efter streng Methode er det lært daglig blevet indøvet.

Six Gange om Ugen have Disciplene haft skriftlig Udarbejdelse hjemme, bestaaende i Oversættelse fra Tydsk; een Gang om Ugen have de skrevet Diktat paa Skolen.

Tydsk.

Af Fr. Rungs Lærebog for de lavere Klasser er læst: S. 43—78, 79—84, 85—87, 88—89, 92—93, 103—111.

Af samme Lærebogs poetiske Deel er lært udenad Nr. 1—15 og 25.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsk er gjennemgaet af Jürs og Rungs Materialier S. 1—24.

Af Gramatiken er lært efter Rungs Bojsningsformer: Artiklen, det Vigtigste om Substantivernes Deklination, Adjektivernes Komparation, Pronominer, Talord, Hjælpeverberne og den regelmæssige Konjugation i Aktiv.

De skriftlige Øvesser (1 Gang om Ugen) have bestaaet i Afskrivning efter Bog og Diktat.

Franſk.

Af Borrings Manuel er læst forfra til S. 37 (Le gourmand). Disciplene ere fornemmelig blevne øvede i korrekt Oplæsning og Oversættelse, ligesom og i at giengive det Oversatte paa Franſk.

Øvelser i at stave have daglig fundet Sted.

Hjælpeverberne ere lejlighedsvis blevne nogenledes indeøvede.

Religion.

Hele Balslevs bibelske Historie. Hvor Bogens Fremstilling syntes for fortsattet, er Afskiltigt blevet tilføjet.

Den største Deel af Luthers lille Catechismus.

Historie.

Af Bohrs Lærebog er læst den gamle Historie med Undtagelse af de fleste smaaafstede Stykker.

Geographi.

Af Ingerslevs mindre Lærebog er læst Indledningen og Europa, desuden de andre Verdensdele een Gang gjennemgaaede. I Almindelighed ere de smaaafstillede Stykker ikke tagne med.

Regning.

De fire Regningsarter med benøvnte Tal, samt Addition og Subtraction af Broker, efter Rabens Regnebog for Begyndere og skrevne Opgaver.

Naturhistorie.

Af Stroms naturhistoriske Lærebog for Menigmand er læst tredie og fjerde Heste (o: Krybbyrene og Jiffene).

II Klasse.

Dansk.

Af Dansk Lærebog for de lavere Klasser ved Funch, Nogind og Warburg er til Øvelse i Oplæsning, Gjenfortællingen og Forklaring af det Læste gjennemgaaet fra Side 247 til Enden.

Udenad er lært af samme Bog: Nogle Digte Nr. I—XLI, XLVI, XLIX og L.

En Stiil er skrevet daglig; i Begyndelsen af Året som øftest Afskrivning af en Bog, senere Oversættelse fra Tysk, Gjengivelse af et udenad lært Digt eller Diktat.

Tysk.

Af Kungs Lærebog for de lavere Klasser er gjennemgaaet fra Pag. 24—80 til Øvelse i Oplæsning, Oversættelse og Stavning. En Deel af dette Pensum er lært udenad.

Af samme Bogs poetiske Deel ere de 14 første Stykker lærte udenad og forklarede.

Religion.

Af Balslevs Bibelhistorie er læst fra det babyloniske Fan-
genskab (Pag. 45) til Udsigten over det nye Testamen-
tes hellige Bøger (Pag. 99); hvor Bogens Fremstil-
ling syntes noget fortsattet, ere adskillige Træk mundt-
lig tilspiede.

Historie.

Af Bohrs Lærebog i Oldtidens Historie er læst første Af-
snit med Undtagelse af de fleste smaafilede Stykker;
desuden af Grekenlands Historie: Homer, Kampen
ved Thermopylæ, Alexander den Store.

Geographi.

Af Ingerslevs mindre Geographi er læst: Asien, Afrika,
Amerika og Australien (dog er Adskilligt af det Smaa-
filede forbigaet).

Negning.

De fire Negningsarter i ubenævnte og benævnte Tal (efter
Rabens Negnebog).

De 10 første af Jacobis Hovedregningstabeller ere gjennem-
gaaede.

Naturhistorie.

Af Stroms naturhistoriske Lærebog for Menigmand er læst
andet Heste (o: Fuglene).

I Klasse.

Dansk.

Sammen med anden Klasse; dog have Stilene her været
af en lettere Art.

Lydsk.

Af Rungs Elementarbog er gjennemgaet Pag. 50—72.

Af samme Bogs poetiske Deel er lært udenad de fem første
Digte.

Religion.

Af Balslevs Bibelhistorie forfra til Salomos Død (Pag. 38).

Historie.

Det samme som i anden Klasse.

Geographi.

Af Ingersleys mindre Geographi er læst fra Europa (Pag.

18) til Helvetien eller Schweiz (Pag. 71), med Fortvægaaelse af Danmark. — Størstedelen af det Smaastilede er ikke læst med.

Regning.

De fire Regningsarter i ubencvnte Tal, og de første 8 af Jacobis Hovedregningstabeller.

Naturhistorie.

Af Stroms naturhistoriske Læsebog for Menigmand er læst andet Heste (o: Fuglene).

B. Statistisk Oversigt.

a) Lærerpersonalet.

Adjunkt Worm, der blev ansat i Skolens Tjeneste ved dens Oprættelse, og — udrustet med fortrinlige Læregaver, med Fasthed og Sindighed, Kraft og Alvor, samt et sjeldent skarpt Blif for god Orden og Disciplin — i 10 Aar har virket med udmærket Held og til sand Belsignelse for Skolen, blev under 4de Aug. f. A. allernaadigst befriet til Sognepræst for Rold og Webbstrup Menigheder i Viborg Stift. Fuldkommen erkjendende denne dygtige Lærers fleersidige Fortjenester af vor Skole, maae vi, ffjøndt beflagende det Savn, der føles ved hans Bortgang, dog

glæde os med ham over, at en større og friere Kirkefreds er aabnet den kraftige unge Mand, og idet vi bede, at vi maae bevares af ham i venlig Erindring, kunne vi forsikre, at hans Minde skal leve hos os i Erfjendtlighed og Højagtelse. Med denne vor hjertelige Afskedshilsen sende vi ham herved tillige de bedste Ønsker om velsignelsesrig Birken i det ham nu betroede geistlige Læreembede saavel som om Held og Glæde ved den huuslige Arne.

Da Adjunkt Thisted havde ansøgt om Dispensation fra sine Forretninger ved Skolen for at tiltræde den Udenlandsreise, hvortil han allernaadigst er blevet tilstaaet offentlig Undersøttelse: saa har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 29de August s. A. tilladt, at hans Partes her ved Skolen under hans Fraværelse besørges af Hr. Pastor Koch.

I Anledning af den ved Hr. Pastor Worms Befordring indtraadte Vacance constituerede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 15de October s. A. Hr. Cand. philol. Ole Anton Hovgaard til Lærer ved Skolen.

Fagene

have været fordelede mellem Lærerne paa følgende Maade:	
Rektor har haft: Physik med VIII, VII og VI Kl. og	
Dansk med IV og III Kl.	18 Timer.
Overlærer Funch: Tydss med VIII—III Kl. 24½ —	
Adjunkt Carøe: Franss med VIII—IV Kl.	
og Engelsf med hele Skolen	29 —
Adjunkt Holmstedt: Mathematik med VIII—	
V Kl., Chemie med VIII Kl. samt Regning med VIII—VI Kl.	26 —
Adjunkt Lassen: Naturhistorie med hele Skolen ,	
samst Regning med V—III Kl.	25 —

Adjunkt Thisted: Dansk med VIII—V og II og I Kl. og Tydsk med II og I Kl.	26½ Timer.
Adjunkt Elmquist: Religion med hele Skolen samt Fransk med III Kl.; Geographi og Regning med II og I Kl.	26 —
Const. Lærer Høvgaard: Historie med hele Skolen og Geographi med VIII—III Kl. .	26 —
Dyrmaler Høegh-Guldberg: Skriving og Legning	29 —
Capitain v. Robertson: Gymnastik	6 —
Cantor Jung: Sang	5 —

b) Disciplenes Antal og Fordeling i Klassen.

Af de Disciple, hvis Navne findes opførte i forrige Aars Program, have følgende 12 forladt Skolen inden det indeværende Skoleaars Begyndelse, nemlig: Jac. Sørensen, Kjeldsen, N. L. R. Møller, Hertel, Frost, N. D. Nielsen, C. Arnsen, M. Otterstrom, Th. Funch, A. G. Jensen, E. Jespersen og Chr. Jespersen; hvorimod 8 optoges, saa at Freqventisen ved Årets Begyndelse blevb sig til 57. I Årets Øb optoges 3, medens 10 efterhaanden udmeldtes, nemlig: P. la Cour, Asmusen, Werliin, Axelsen, Raae, Achthon, Vilh. Møller, Viggo Bretteville, Valdemar Bretteville og Charles la Cour*), saa at Skolen

*) Charles la Cour, en Son af Oberstlieutenant la Cour, der er Commandeur for 6te Reserve-Bataillon, som i Efter-aaret indkvarteredes her i Byen, blev indsat i Skolen i November og udtagen i Mai, da Faderen forlod Byen.

nu, da dette skrives, føges af 50 Disciple, af hvilke 28 ere indenbyyes og 22 udenbyyes.

Nedenstaende Fortegnelse indeholder deres Navne i den Orden, som de nu (i Juni) indtage. En Stjerne betegner dem, der ere optagne i indeværende Skoleaar.

VIII Klassse.

1. C. Th. Rosenstand, Søn af Justitsraad Rosenstand, Herredsfooged og Herredsskriver i Hads og Ning Herreder.

VII Klassse.

1. J. Friis, Søn af Nitmester v. Friis til Lyngbygaard.
2. A. B. E. Schouby, Søn af Kjøbmand Schouby her i Byen.
3. R. Becker, Søn af forhenværende Transportforvalter ved Fægerspris Færgested Becker.
4. L. U. la Cour, Søn af Proprietair la Cour til Hjorts-holund og Kjærgaard.

VI Klassse.

1. L. J. Grarup, Søn af Tobaksfabriqueur Grarup her i Byen.
2. C. B. M. F. C. Guldencrone, Søn af Kammerherre og Hoffsægermester Baron v. Guldencrone til Vilhelmsborg.
3. J. W. S. Müller, Søn af Justitsraad Toldinspekteur Müller her i Byen.
4. J. A. B. la Cour, Søn af Proprietair la Cour til Saralyst.
5. L. T. A. Müller, Broder til Nr. 3.
6. *P. J. F. Kall, Søn af Commerceraad Kall i Frederikshavn.

V Klasse.

1. C. Husted, Son af Viceconsul Husted i Ringkøbing.
2. E. Møller, Son af Stamhusbesidder Møller til Østrupgaard i Fyen.
3. *J. A. S. Jensen, Son af Amstue-Fuldmægtig Jensen i Skanderborg.
4. R. C. Corzen, Stedson af Kbmd. Broch her i Byen.
5. J. C. Østenfeldt, Son af Proprietair Østenfeldt til Nabogaard.
6. *P. L. Möhl, Son af Kbmd. Möhl i Veile.
7. *C. M. Jensen, Broder til Nr. 3.
8. C. K. Petersen, Son af afdøde Oberstlieutenant v. Petersen.

IV Klasse.

1. A. D. Kaae, Son af Gaardeier Kaae i Gjedding.
2. L. F. B. P. Smith, Son af Strandingscommissair Smith paa Læsø.
3. P. Agerup, Son af Kbmd. Agerup her i Byen.
4. C. F. Nødkov, Son af Proprietair Nødkov til Holmgaard.
5. J. C. C. Menzell, Stedson af Cantor Jung her i Byen.
6. J. C. la Cour, Son af Proprietair la Cour til Skiersø.
7. J. H. T. Nielsen, Son af Instrumentmager Nielsen i Rio de Janeiro.
8. *W. F. G. Düring-Rosenkrantz, Son af Baron Düring-Rosenkrantz, Postmester her i Byen.
9. D. C. Guldencrone, Broder til Nr. 2 i 6te Klasse.
10. C. C. Larsen, Son af afdøde Gjæstgiver Larsen her i Byen.

III Klassé.

1. *H. H. S. B. Löwenhjelm, Son af Capitain v. Löwenhjelm.
2. B. C. C. Schouby, Broder til Nr. 2 i 7de Klassé.
3. *R. Watt, Son af afdøde Proprietair Watt til Holmstrupgaard.
4. E. Hansen, Son af Propr. Hansen til Kjærbygaard.
5. S. M. Sørensen, Son af afdøde Møller Sørensen i Ny-Mølle.
6. F. C. C. la Cour, Son af Proprietair la Cour til Saralyst.
7. D. Fabricius, Son af Bankbogholder Fabricius her i Byen.
8. *A. B. Johnsen, Son af Viceconsul Johnsen paa Fano.
9. G. L. Becker, Broder til Nr. 3 i 7de Klassé.
10. L. M. Lazarus, Son af Kjøbmand Lazarus her i Byen.
11. L. C. Meulengracht, Son af afdøde Kjøbmand Meulengracht her i Byen.
12. C. L. Malling, Son af Kbm. Malling her i Byen.

II Klassé.

1. D. D. Müller, Broder til Nr. 3 i 6te Klassé.
2. H. F. Detens, Son af Etatsraad Detens, Over-controleur i Norrejylland.
3. H. Schouby, Broder til Nr. 2 i 7de Klassé.
4. J. Cortsen, Broder til Nr. 4 i 5te Klassé.
5. H. B. Grarup, Broder til Nr. 1 i 6te Klassé.
6. C. C. S. Kirketerp, Son af Kammerraad Kirketerp til Høegholm.

7. G. H. Hagemann, Søn af Proprietair Hagemann til Rødsteenseie.
8. J. L. Hagemann, Broder til Nr. 7.

I Klassé.

1. *A. L. H. Müller, Broder til Nr. 3 i 6te Klassé.
-

c) Undervisningsapparatet.

Bibliotheket

har erholdt følgende Tilvært:

Abrahamson, Nyerup og Rahbek, udvalgte danske Viser fra Middelalderen. Kbhvn 1812—14. 5 Bind.

*Becker, T. A., historisk Museum. 1ste V. 1ste H. København 1848.

Berghaus, H., physicalischer Atlas. 19ter Liefl. Gotha 1850.

*Brandes, L., de ophthalmia rheumatico gonorrhœica. Haun. 1850.

***Bröndsted, P. O., voyages dans la Græce. II. Livr. Paris 1830.

****Bröndsted, P. O., die Bronzen von Siris. Kop. 1837.

***Bugge, J. M., det offentlige Skolevæsens Forfatning i adfærdige tydste Stater. Christiania. 3 Bind.

*Erslev, Th. H., Forfatterlexicon. 12te H. Kbhvn. 1850.

Ewald, J., samtlige Skrifter. Kbhvn 1814—16. 4 Bind.

**For Literatur og Kritik. IV. 3—4. V. VI. 1, 2 & 4. Odense 1846—48.

Gjessing, H. P., Kong Frederik den Sjettes Regjerings-historie. Kbhvn 1849—50. 5 Hester.

Grunert, J. A., Archiv der Mathematik und Physik. 13ter B. 14ter B. 1. H. Greifswalde 1849—50.

- Heeren, A. H. L., und F. A. Ulfert, Geschichte der europäischen Staaten. Hamburg 1829—1850. 48 Bind.
- **Hoff, M. C., Anvendelse af Livet. Kbhvn 1846.
- Holberg, L., udvalgte Skrifter. Kbhvn 1804—14. 21 B.
- Liebig und Kopp, Jahresbericht über die Fortschritte der Chemie für 1847—48. Giessen 1849.
- Liebig und Poggendorff, Handwörterbuch der Chemie. III. 6. IV. 1, 2. Suppl 1. Braunschw. 1848—50.
- Mager, pædagogische Revue 1849. 3 Bände. 1850. 1—5. Zürich.
- Müller, G. F. H., Namen und Sach-Verzeichniß zu Ritters Erdkunde. 2ter Band. Berlin 1849.
- Müller, P. E., Sagabibliothek. Kbhvn 1817—20. 3 B.
- *Mynster, J. P., delineatio status orbis gentilis tempore adnuntiati evangelii Christi. Havn. 1850.
- *Nyt historisk Tidskrift. 3die Bind. Kbhvn 1849.
- Poggendorff, J. C., Annalen der Physik und Chemie. 1849. 5—12. 1850. 1—3. Leipzig.
- Pram, C., udvalgte digteriske Arbeider. Kbhvn 1824—29. 6 Bind.
- **Richardt, T., og T. A. Becker, Prospecter af danske Herregaarde. III. 3—4. IV. 1. Kbhvn 1847—48.
- Samsøe, D. J., efterladte digteriske Skrifter. Kbhvn 1805. 2 Dede.
- *Schleisner, P. A., Forsøg til en Nosographie af Island. Kbhvn 1849.
- Schumann, G. D., chemisches Laboratorium. Esslingen 1849.
- *Sibbern, F. C. C., nogle Betragtninger over Stat og Kirke. Kbhvn 1849.
- Siebold, C. Th. v., und H. Stannius, Lehrbuch der vergleichenden Anatomie. Berlin 1846—48. 2 Dede.

- *Statistisk Tabelværk. 16de og 18de H. Åbhn 1848—49.
*Steenberg, G., om Synspunctet for Opfattelsen af Philo's
Gudsberkendelse. Åbhn 1849.
**Stub, A., Digte. 1ste Heste. Åbhn. 1848.
Spanberg, Jahresbericht über die Fortschritte der Chemie.
28ster Jahrg. 1ster Hest.
*Ussing, J. L., de Parthenone, ejusque partibus. Hau-
nia 1849.
Wiegmann, A. F. A., Archiv für Naturgeschichte. XIII
Jahrg. 4—6. XIV Jahrg. 1, 3.
Orsted, H. C., Oversigt over Vid. Selsk. Forh. 1849.
1850. 1—3.
Desuden Programmer fra Preussen for 1847 og 1848;
Programmer fra Danmark for 1849, Lectionscataloger,
Examenslister og Forordninger.

Fremdeles ere følgende 93 Bind fæstte underhaanden
for 17 Abb. 42 ff.:

Becker, P. W., de rebus inter Joannem & Christianum II
Daniæ reges ac Ludovicum XII & Jacobum IV actis.
Hafniæ 1835.

Beckmann, J., Beiträge zur Geschichte der Erfindungen.
Bekker, B., le monde enchanté. Amsterd. 1694. 4 Bind.
Bergsøe, A. F., Reventlovs Virksomhed. Åbhn. 1837.
2 Dels i 1 Bind.

Carodocus Phancarvanensis, die Historie von Wallas. Co-
burg 1725.

Dumas, Krieg der Franzosen in Egypten und Syrien.
Hamb. 1800.

St. Foix, oeuvres complètes. Paris 1778. 6 Bind.

Guicciardini, Niederlands Beschreibung. Basel 1580; Folio.

- Guichardin, histoire des guerres d'Itaile. Londr. 1738.
3 Tom. (4).
- Grotius, H., de jure belli & pacis. Amst. 1712.
- Gebhardi og Christiani, Danmarks, Norges, Slesvig's og
Holsteens Historie. Odense 1776—98. 14 Dele i 7
Bind. (4).
- Herzog von D***, Memoiren Ludvigs XVIII. Leipzig
1832—35. 12 Bind.
- Historische Einleitung zu dem jegigen Krieg in Norden.
Frankf. 1710. (4).
- Hoffmann, T., Memoires du Griffenfeld, Adeler & Torden-
skjold. 1746. (4).
- Jones, W., Abhandl. über die Geschichte und Alterthümer
Asiens. Riga 1795—97. 4 Bind.
- Rosegarten, L. Th., Poesien. Leipzig 1798. 2 B.
- Kolderup-Rosenvinge, antiqua lex regis Canuti magni.
Haun. 1826. (4).
- Lampecht, Leben G. W. v. Leibniz. Berlin 1740.
- Lochner, G. W. K., Geschichte des Mittelalters. Nürnb.
1839—40. 2 Th.
- M. L. D. L. D. L. Memoires de Sully. Londres 1747.
3 Tom. (4).
- Maier, F., zur Culturgeschichte der Völker. Leipz. 1798.
2 Th.
- (Molesworth), Dämmarks gegenwärtiger Staat. Cölln
1695. (4).
- Monrad, D. G., Gjengangeren. Kbhvn. 1844.
- (Nordberg), Leben Carl XII. Hamborg 1745—52. 3
Th. Folio.
- Rangow, H., Reisebeschreibung nach Jerusalem, Cairo ic.
Hamb. 1704.

- Raff, R., spansk Sproglære. Kbhvn. 1824.
- fransk Sproglære. Kbhvn. 1825.
- Remhard, J. V., Beiträge zu der Historie Frankenlandes. Bayr. 1760—62. 3 Dede i 1 B.
- Relation en forme d'un voyage en Danemare. Rotterd. 1707. 2 Dede i 1 Bd.
- Russel, W., Geschichte des Ursprungs u. des Streites zwischen England und seine Colonien. Leipzig 1780.
- Schade, Beskrivelse over Mors. Aalborg 1811.
- Scaligerus, J., de emendatione temporum. Genevæ 1629. Folio.
- Sheridan, R. F., Geschichte der letzteren Staatsveränderung in Schweden. Berl. 1781.
- Schröect, J. M., allgemeine Biographie. Berlin 1767—91. 8 Dede i 6 Bind.
- Schumacher, A., gelehrter Männer Briefe an die Könige in Dänemark v. J. 1522—1663. Copenh. 1757—59. 3 Th. in 2 B.
- Schöning, G., om de nordiske Folks Oprindelse. Sors 1769. (4).
- Silbermann, Local-Geschichte der Stadt Strasburg. Strasb. 1775. Fol.
- Suhm, P. F., nye Samlinger til den danske Historie. Kbhvn. 1792—95. 4 Dede i 2 B.
- Skizze des Karakters des Kronprinzen von Dänemark. Flensb. 1793.
- Strada, F., de bello belgico decas prima. Lugd. Bat. 1645.
- Stuart, G., Abriss des gesellschaftlichen Zustandes in Europa. Leipzig. 1779.
- Terlon, historiske Mærkværdigheder. Kbhvn. 1753—54. 2 Dede.
- Tuneld, E., Geographi öfwer Sveriges Rike. Stockh. 1773.

Velschov, J. M., *commentationis de institutis militaribus Danorum regnante Valdemaro II pars prior.* Haun. 1831.
Wassianski, *Kant in seinen legen Lebensjahre.* Königsb. 1804.
Willebrandt, *hansische Chronict.* Lübeck 1748. Folio.
Unm. Legnet * betyder: tilsendt fra Ministeriet.

Discipelbibliotheket

I har erholdt følgende Udvælelse:

Minsworth, *Windsor Castle.*

— *Dronning Annas Hof.*

Andersens *Eventyr.*

Doctor Syntax's *Reise.*

Fordum og nu.

Holbergs *Levnet.*

Holst, *Fortællinger for Store og Smaa.*

Ingemanns *Eventyr* 5te og 6te Bind.

Kapp, *Odyssæus Hjemreise.*

Nahbeks *Skuespil*, 3 Bind.

Skrifter af Forfatteren til en *Hverdagshistorie*, 6 Bind.

Snorrason og Arentzen, *Sagaer*, 4 Bind.

Discipelbibliotekets Status er for Djeblifiket følgende:

Indtægt:

Beholdning efter Regnskabet til 31te Debr. 1849 41 Rbd. 80 ff.

Bidrag i Januar Dvartal 1850. 9 — = -

— i April — — — 6 — 48 -

57 Rbd. 32 ff.

Udgift:

Udbetalt: en Regning fra Reigel 13 Rbd. 72 ff.

en — = Wissung 16 — 72 -

en — = Bogbinder Boegh. 7 — 54 -

Beholdning 19 — 26 -

57 Rbd. 32 ff.

d) Skolens økonomiske Status.

In d t æ g t.

I Anledning af Decisioner til ældre

Regnskaber	1 Rbd.	61 §.
Indstrivningspenge	75	— = -
Skolecontingent	1,909	— 16 -
Vise- og Brændepenge	297	— 48 -
Før Testimonia	80	— = -
Fra den almindelige Skolefond og Søro-		
Academies Kasse er tilskudt de		
manglende	8,262	— 60 -
	10,625	Rbd. 89 §.

U d g i f t.

I Anledning af Decisioner til ældre

Regnskaber	3	— 81 -
Gager til Rektor, Overlærer og Adjunkter	8,303	— 92 -
Betaling til Timelærere	963	— 24 -
Regnskabsførerens Gage	125	— = -
Andre Udgifter i Anledning af Regn-		
stabsforeningen	1	— 72 -
Skatter og Afgifter	101	— 67 -
Til Bibliothekets Forsyning og de viden-		
skabelige Apparater	223	— 80 -
Bygningernes Bedlige holdelse	161	— 42 -
Inventariets Bedlige holdelse	29	— 72 -
Braendselsfornødenheder	257	— 48 -
Belysningsfornødenheder	34	— 91 -
Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter		
Skoleoppartning	150	— 80 -
Reengjørelse	87	— 38 -
	10,445	Rbd. 19 §.

	Transport 10,445 Rbd. 19 ƒ.
Porto, Protokoller og Skrivematerialier	31 — 57 -
Programmer og Udgifter ved Skole- høitideligheder	61 — 26 -
Andre Udgifter, som ikke kunne henføres under nogen anden Klasse eller Afdeling	12 — 83 -
Extraordinaire Udgifter	75 — = -
	<hr/> 10,625 Rbd. 89 ƒ.

C. Gaver, som ere skjenkede Skolen.

Om at nyde det „Puggaardske Legat“ er ingen Begjæring indkommen.

Af de ved Skolen, ifolge allerhøieste Bevilling, af Ministeriet 1848 oprettede 12 Gratistpælser ere i indeværende Åar tre tilstaaede de trenende dertil qualificerede Disciple, som have ansøgt om samme, nemlig L. Grarup i IV Klasse, der også forrige Åar nød dette Beneficium, R. Watt i III Klasse, og J. Corzen i II Klasse.

De i Bogfortegnelsen med to Stjerner mærkede Værker ere Skolen skjenkede fra H. Majestæt Kongens Haandbibliothek; det med tre Stjerner er foræret af Skolens Rektor, og de med fire Stjerner af en Mand i København, der ikke ønsker at nævnes.

D. Den offentlige Examen

i Aarhuus videnskabelige Realskole
afholdes fra den 24de til den 29de Juli i følgende Orden:

I Værelset Nr. 1.

I Værelset Nr. 2.

Onsdagen den 24de Juli.

Formiddag.

8—11. VIII—VI Kl. Physik.	8—9½. V Kl. Frans.
11—1. IV Kl. Frans.	9½—11. II og I Kl. Naturhistorie. 11—12½. V Kl. Engelsk.

Eftermiddag.

4—7. VIII—VI Kl. Historie og Geographi.	4—6½. III Kl. Frans.
--	----------------------

Torsdagen den 25de Juli.

Formiddag.

8—8½. VIII Kl. Chemi.	8—10. V Kl. Hist. og Geogr.
8½—11. VIII—VI Kl. Mathe- matik.	10—11½. III Kl. Religion.
11—1. IV Kl. Engelsk.	11½—1. II og I Kl. Religion.

Eftermiddag.

4—6. VIII—VI Kl. Engelsk.	4—6½. IV Kl. Dansk.
6—7. IV—I Kl. Hovedregning.	

Fredagen den 26de Juli.

Formiddag.

8—11. VIII—VI Kl. Engelsk.	8—10. V Kl. Mathematik.
11—12½. III Kl. Naturhistorie.	10—11½. IV Kl. Religion.

Eftermiddag.

4—6½. VIII—VI Kl. Frans.	4—7. III Kl. Engelsk.
--------------------------	-----------------------

Løverdagen den 27de Juli.

Formiddag.

8—10. VIII—VI Kl. Religion.	8—9. V Kl. Dansk.
10—1. III Kl. Dansk.	9—10½. IV Kl. Naturhistorie.

Eftermiddag.

4—5½. VIII—VI Kl. Naturhist.	4—5½. II Kl. Engelsk.
5½—7. V Kl. Engelsk.	5½—7. II Kl. Geographi.

Mandagen den 29de Juli.

Formiddag.

8—10. VIII—VI Kl. Dansk.	8—9. V Kl. Naturhistorie.
10—11. V Kl. Religion.	9—10½. II Kl. Historie.

10½—1. IV Kl. Engelsk.

Eftermiddag.

3—6. III Kl. Hist. og Geogr.
6—7. Sang.

De skriftlige Prøver ville blive udarbeidede før den mundtlige Examen i følgende Orden:

Fredagen den 19de Juli.

Mormiddag.

VIII—III Kl. Dydst Stil og Diktat.

Eftermiddag.

VIII—IV Kl. Mathematiske Udarbejdelse og geom. Legning.

Lørdagen den 20de Juli.

Mormiddag.

Alle Klasser: Dansk Stil.

Eftermiddag.

VIII—IV Kl. Fransk Stil.

Mandagen den 22de Juli.

Mormiddag.

Alle Klasser: Regning.

Eftermiddag.

VIII—IV Kl. Engelsk Stil og Diktat.

* * *

Prøve i Gymnastik og Svømming foretages en Dag forend Examen i de øvrige Fag, naar Bejrliget tillader det.

Onsdagen den 31te Juli finder Omslytningen Sted, hvorefter Sommerferien begynder. De til Optagelse Anmeldte prøves Mandagen den 2den September, og den sædvanlige Undervisning begynder Tirsdagen den 3die September.

Disciplenes Forældre og Værger, saavel som Enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at bære den offentlige Examen med deres Nærværelse.

Aarhus, den 24de Juli 1850.

G. C. Nielsen.

